

EKOLOGIA POLSKA (Ekol. pol.)	45	1	285–286	1997
NOTE				

Jadwiga GROMADZKA, Maciej GROMADZKI

Stacja Ornitologiczna IE PAN, 80–680 Gdańsk 40, Poland

**DAMAGE MADE BY CORMORANTS
PHALACROCORAX CARBO IN EUROPE:
PRELIMINARY SUMMARY OF QUESTIONNAIRE ANSWERS**

Questionnaires about cormorant *Phalacrocorax carbo* damage (CD) addressed to governmental bodies and nature/environment protection agencies had been sent to 16 European countries and answers had been received from Croatia, Czech Republic, Denmark, France, Germany, The Netherlands, Norway, Poland, Sweden and Switzerland. All countries who had answered, wrote about CD reported by fishfarmers, fishermen and occasionally anglers. Cormorants damage seriously fish stock in fish ponds in Croatia, Czech Republic, France, Germany, The Netherlands and Poland. France, Germany and Switzerland mentioned about CD in lakes, France and Germany mentioned other water reservoirs (e.g. rivers). The Netherlands reported about fishfarms replaced to less sensitive area. No one country reports about serious damage done in forests; only it happened in Swe-

den, but very locally. The state of three countries – Denmark, Germany and The Netherlands – pay any compensations for CD. Control activities against cormorants have been taken in most countries and usually they are connected with killing of birds and sometimes with frightening them. Killing is mostly limited to a non-breeding season and if not, shooting is not allowed in breeding colonies. Results of killing are mostly reported as unclear. Only few states support directly research on cormorants, i.e. in Denmark, Germany, The Netherlands and Norway. Clear management plans regarding cormorants exist at present in Denmark only, but in some other countries such projects are in preparation (e.g. Germany, The Netherlands, Great Britain, Norway).

KEY WORDS: cormorant, cormorant damage, questionnaire opinions, European states

Do 16 państw Europejskich wysłano 9 pytań ankietowych, dotyczących występowania i zakresu szkód wyrządzanych przez kormorany, sposobów regulacji liczebności kormoranów, wypłaty rekompensat za szkody, finansowania badań naukowych i ogólnej polityki poszczególnych państw względem kormoranów. Ankiety wysłano do instytucji

rządowych odpowiedzialnych za gospodarkę zasobami przyrody oraz instytucji zajmujących się ochroną środowiska. Odpowiedzi nadeszło 10 państw: Chorwacja, Czechy, Dania, Francja, Holandia, Niemcy, Norwegia, Polska, Szwecja i Szwajcaria. We wszystkich odpowiedziach napisano o szkodach wyrządzanych przez kormorany, zgłaszanych głównie przez hodowców

ryb i rybaków, wyjątkowo przez wędkarzy. Kormorany wyrządzają szkody przede wszystkim na stawach hodowlanych: w Chorwacji, Czechach, Francji, Holandii, Niemczech i Polsce. Francja, Niemcy i Szwajcaria wspominają o szkodach wyrządzanych w jeziorach, a Francja i Niemcy – w innych zbiornikach wodnych (np. rzekach). W żadnym kraju nie zanotowano poważnych szkód w lasach, z wyjątkiem Szwecji, gdzie szkody w drzewostaniach wystąpiły tylko lokalnie. Rekompensaty pieniężne za szkody wyrządzone hodowcom ryb przez kormorany wypłacane są w Danii, Niemczech i Holandii. Regulację liczebności kormoranów przeprowadza się w większości państw i polega

ona przede wszystkim na zabijaniu ptaków, rzadziej na wypłaszaniu ich z danego terenu. Zabijanie (strzelanie) odbywa się przede wszystkim w okresie poza lęgowym, a jeżeli jest prowadzone w okresie lęgowym ma to miejsce poza koloniami lęgowymi. Wpływ tych zabiegów na liczebność ptaków przeważnie jest określany jako niejasny. Badania nad kormoranami, finansowane ze środków budżetowych, prowadzone są tylko w Danii, Niemczech, Holandii i Norwegii. Klarowny plan gospodarowania krajowymi populacjami kormorana został opracowany tylko w Danii, lecz w kilku innych państwach plan taki jest przygotowywany (np. Niemcy, Holandia, Wielka Brytania, Norwegia).